

उत्तराखण्ड-संस्कृत-विश्वविद्यालयः, हरिद्वारम्

आचार्यपाठ्यक्रमः (एकवर्षीयः)

स्वशास्त्रसम्बद्धमुख्य पाठ्यक्रमः (Discipline Specific Core Course)

वेदवेदांगसंकायान्तर्गतः व्याकरणविभागः

कक्षा-आचार्यः, प्रथमवर्षम्

प्राचीनव्याकरणम्

DSCC-1 प्रथमपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः — महाभाष्यस्य प्रथमाध्यायस्य द्वितीयपादः	पूर्णांकाः 75+25= 100	क्रेडिट्स अर्जिताङ्क 4
खण्डाः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	प्रथमाध्यायस्य द्वितीयपादस्य प्रथमाहिनकम्	15	
द्वितीयखण्डः	प्रथमाध्यायस्य द्वितीयपादस्य द्वितीयाहिनकस्य आदितः कृतद्वितसमासाश्च इति यावत्	15	
तृतीयखण्डः	ह्रस्वो नपुंसके प्रातिपदिकस्य इत्यतः आहिनकसमाप्ति यावत्	15	
चतुर्थखण्डः	प्रथमाध्यायस्य द्वितीयपादस्य तृतीयाहिनकम्	15	
पंचमखण्डः	विशिष्टसूत्राणां कैयटीयमताध्ययनम्	15	
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 10 2. शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी / शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः -05 अंक 5. उपस्थितिः 75%)=01 अंकः, 75.1% - 80% =02 अंकौ, 80.1% -85% =03 अंकाः, 85.1% - 90%=04, 90.1% तः अधिकम्=05 अंक	25	

DSCC-2 द्वितीयपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः — महाभाष्यस्य प्रथमाध्यायस्य तृतीयपादः	पूर्णांकाः 75+25= 100	क्रेडिट्स अर्जिताङ्क 4
खण्डाः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	प्रथमाध्यायस्य तृतीयपादस्य प्रथमाहिनकम्	15	
द्वितीयखण्डः	प्रथमाध्यायस्य तृतीयपादस्य द्वितीयाहिनकम्	15	
तृतीयखण्डः	प्रथमाध्यायस्य चतुर्थपादस्य प्रथमद्वितीयाहिनके	15	
चतुर्थखण्डः	प्रथमाध्यायस्य चतुर्थपादस्य तृतीयचतुर्थाहिनके	15	
पंचमखण्डः	विशिष्टसूत्राणां कैयटीयमताध्ययनम्	15	
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 10 2. शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी / शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः -05 अंक 5. उपस्थितिः 75%)=01 अंकः, 75.1% - 80% =02 अंकौ, 80.1% -85% =03 अंकाः, 85.1% - 90%=04, 90.1% तः अधिकम्=05 अंक	25	

DSE-1	सन्धिपरिज्ञानम्	पूर्णाङ्काः 75+25= 100	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	प्रमुखसंज्ञापरिचयः	15	
2	अच्सन्धिपरिज्ञानम् (यण्-अयादि-गुण-वृद्धि-दीर्घसन्धिज्ञानम्)	15	

3	अचसन्धिपरिज्ञानम् (पूर्वोक्तावशिष्टसन्धिपरिज्ञानम्)	15	
4	हल्सन्धिपरिज्ञानम्	15	
5	विसर्गसन्धिपरिज्ञानम्, स्वादिसन्धिपरिज्ञानं च	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आंतरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनं च-05 अंकः (घ) उपस्थिति: -05 अंकः	25	

सन्दर्भग्रन्थः- लघुसिद्धान्त कौमुदी

DSE-2	अजन्तपुल्लिङ्गप्रकरणात्	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	अर्थवद्धातुप्रत्ययइत्यतः-सर्वनामसंज्ञान्त्यावत्	15	
2	जरायाः जासन्पतरस्याम्-इत्यतः हरिशब्दान्त्यावत्	15	
3	अनङ्सौइत्यतः-नभूसूधियोः इत्यन्तम्	15	
4	त्यदादीनामः दीर्घाज्जसिच इत्यतः न भूसूधियोः इत्यन्तम्	15	
5	तृप्चत्क्रोष्टुः इत्यतः- प्रकरणान्त्यावत्	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आंतरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनं च-05 अंकः (घ) उपस्थिति: -05 अंकः	25	

सन्दर्भग्रन्थः- लघुसिद्धान्त कौमुदी

IAPC-01	पाठ्यांशः- शोध परियोजना/लघु शोध-प्रबन्धः	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 06
1	शोध परियोजना/लघु शोध-प्रबन्धः		

DSCC-3 तृतीयपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः - महाभाष्यस्य द्वितीयाध्यायस्य प्रथमद्वितीयपादौ	पूर्णाङ्काः 75+25= 100	क्रेडिट्स अर्जिताङ्क 4
खण्डाः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	द्वितीयाध्यायस्य प्रथमपादस्य प्रथमाहिनकम्	15	
द्वितीयखण्डः	द्वितीयाध्यायस्य प्रथमपादस्य द्वितीयाहिनकम्	15	
तृतीयखण्डः	द्वितीयाध्यायस्य द्वितीयपादस्य प्रथमाहिनकम्	15	
चतुर्थखण्डः	द्वितीयाध्यायस्य द्वितीयपादस्य द्वितीयाहिनकम्	15	
पंचमखण्डः	विशिष्टसूत्राणां कैयटीयमताध्ययनम्	15	
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 10 2. शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थिति: -05 अंकः 5. उपस्थिति: 75%)=01 अंकः, 75.1% - 80% =02 अंकौ, 80.1% -85% =03 अङ्काः, 85.1% - 90%=04, 90.1% तः अधिकम्=05 अंकः	25	

DSCC-4 चतुर्थपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः — महाभाष्यस्य द्वितीयाध्यायस्य तृतीयचतुर्थपादा	पूर्णाङ्काः 75+25= 100	क्रेडिट्स अर्जिताङ्क 4
खण्डः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	द्वितीयाध्यायस्य तृतीयपादस्य प्रथमाहिनकम्	15	
द्वितीयखण्डः	द्वितीयाध्यायस्य तृतीयपादस्य द्वितीयतृतीयाहिनके	15	
तृतीयखण्डः	द्वितीयाध्यायस्य चतुर्थपादस्य प्रथमाहिनकम्	15	
चतुर्थखण्डः	द्वितीयाध्यायस्य चतुर्थपादस्य द्वितीयाहिनकम्	15	
पंचमखण्डः	विशिष्टसूत्राणां कैयटीयमताध्ययनम्	15	
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 10 2. शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी / शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः —05 अंक 5. उपस्थितिः 75%)=01 अंकः, 75.1% - 80% =02 अंकौ, 80.1% -85% =03 अङ्काः, 85.1% - 90%=04, 90.1% तः अधिकम्=05 अंक	25	

DSE-3	अजन्तपुंस्त्रीलिङ्ग-अजन्तनपुंसलिङ्ग-प्रकरणे	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	औङ् आपः इत्यतः—इदुद्भ्याम् इति यावत्	15	
2	त्रिचतुरोः इत्यतः—वाम्शसोः इति यावत्	15	
3	नेयदुवङ्स्थानावस्त्री इत्यतः प्रकरणान्तम्	15	
4	अतोऽम् इत्यतः—टेः इति सूत्रान्तं यावत्	15	
5	द्वस्वोनपुंसके प्रातिपदिकस्य इत्यतः प्रकरणान्तं यावत्	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आन्तरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्—10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी—05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनं—05 अंकः (घ) उपस्थितिः —05 अंकः	25	

सन्दर्भग्रन्थः— लघुसिद्धान्त कौमुदी

DSE-4	हलन्तपुल्लिङ्ग-प्रकरणम्	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	हो ङः इत्यतः—सहेःसाङः सः इत्यन्तं यावत्	15	
2	दिव औत्—इत्यतः—हो हन्तेर्जिन्नेषु इत्यन्तं यावत्	15	
3	मघवा बहुलम् इत्यतः—स्कोः संयोगाधोरन्तेच	15	
4	नृदोः सः सावनन्त्ययोः इत्यतः अत्वसन्तस्य चाधातोः इत्यन्तं यावत्	15	
5	उभे अभ्यतम् इत्यतः—प्रकरणान्तं यावत्	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आन्तरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्—10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी—05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनं—05 अंकः (घ) उपस्थितिः — 05 अंकः	25	

सन्दर्भग्रन्थः— लघुसिद्धान्त कौमुदी

IAPC-02	पादयांशः- शोध परियोजना / लघु शोध-प्रबन्धः	पूर्णाङ्काः 100	क्रेडिट अर्जिताङ्क 06
1	शोध परियोजना / लघु शोध-प्रबन्धः		

उत्तराखण्ड-संस्कृत-विश्वविद्यालयः, हरिद्वारम्

आचार्यपाठ्यक्रमः (द्विवर्षीयः)

स्वशास्त्रसम्बद्धमुख्य पाठ्यक्रमः (Discipline Specific Core Course)

वेदवेदांगसंकायान्तर्गतः व्याकरणविभागः

कक्षा-आचार्यः, प्रथमवर्षम् (प्रथमसत्रम्)

प्राचीनव्याकरणम्

DSCC-1 प्रथमपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः — महाभाष्यस्य प्रथमाध्यायस्य द्वितीयपादः	पूर्णांकाः 75+25= 100	क्रेडिट्स अर्जिताङ्क 4
खण्डाः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	प्रथमाध्यायस्य द्वितीयपादस्य प्रथमाहिनकम्	15	
द्वितीयखण्डः	प्रथमाध्यायस्य द्वितीयपादस्य द्वितीयाहिनकस्य आदितः कृतद्धितसमासाश्च इति यावत्	15	
तृतीयखण्डः	ह्रस्वो नपुंसके प्रातिपदिकस्य इत्यतः आहिनकसमाप्ति यावत्	15	
चतुर्थखण्डः	प्रथमाध्यायस्य द्वितीयपादस्य तृतीयाहिनकम्	15	
पंचमखण्डः	विशिष्टसूत्राणां कैयटीयमताध्ययनम्	15	
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 10 2. शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी / शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः -05 अंक 5. उपस्थितिः 75%)=01 अंकः, 75.1% - 80% =02 अंकौ, 80.1% -85% =03 अंकाः, 85.1% - 90%=04, 90.1% तः अधिकम्=05 अंक	25	

DSCC-2 द्वितीयपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः — महाभाष्यस्य प्रथमाध्यायस्य तृतीयपादः	पूर्णांकाः 75+25= 100	क्रेडिट्स अर्जिताङ्क 4
खण्डाः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	प्रथमाध्यायस्य तृतीयपादस्य प्रथमाहिनकम्	15	
द्वितीयखण्डः	प्रथमाध्यायस्य तृतीयपादस्य द्वितीयाहिनकम्	15	
तृतीयखण्डः	प्रथमाध्यायस्य चतुर्थपादस्य प्रथमद्वितीयाहिनके	15	
चतुर्थखण्डः	प्रथमाध्यायस्य चतुर्थपादस्य तृतीयचतुर्थाहिनके	15	
पंचमखण्डः	विशिष्टसूत्राणां कैयटीयमताध्ययनम्	15	
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 10 2. शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी / शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः -05 अंक 5. उपस्थितिः 75%)=01 अंकः, 75.1% - 80% =02 अंकौ, 80.1% -85% =03 अंकाः, 85.1% - 90%=04, 90.1% तः अधिकम्=05 अंक	25	

DSE-1	सन्धिपरिज्ञानम्	पूर्णाङ्काः 75+25= 100	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	प्रमुखसंज्ञापरिचयः	15	
2	अच्सन्धिपरिज्ञानम् (यण्-अयादि-गुण-वृद्धि-दीर्घसन्धिज्ञानम्)	15	
3	अच्सन्धिपरिज्ञानम् (पूर्वोक्तावशिष्टसन्धिपरिज्ञानम्)	15	

4	हल्सन्धिपरिज्ञानम्	15	
5	विसर्गसन्धिपरिज्ञानम्, स्वादिसन्धिपरिज्ञानं च	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आंतरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनं-05 अंकः (घ) उपस्थितिः -05 अंकः	25	

सन्दर्भग्रन्थः- लघुसिद्धान्त कौमुदी

DSE-2	अजन्तपुल्लिङ्गप्रकरणात्	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	अर्थवद्धातुप्रत्ययइत्यतः-सर्वनामसंज्ञान्त्यावत्	15	
2	जरायाः जासन्पतरस्याम्-इत्यतः हरिशब्दान्त्यावत्	15	
3	अनङ्सौइत्यतः-नभूसूधियोः इत्यन्तम्	15	
4	त्यदादीनामः दीर्घाज्जसिच इत्यतः न भूसूधियोः इत्यन्तम्	15	
5	तृज्वत्क्रोष्टुः इत्यतः- प्रकरणान्त्यावत्	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आंतरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनं-05 अंकः (घ) उपस्थितिः -05 अंकः	25	

सन्दर्भग्रन्थः- लघुसिद्धान्त कौमुदी

IAPC-01	पाठ्यांशः- शोध परियोजना/लघु शोध-प्रबन्धः	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 06
1	शोध परियोजना/लघु शोध-प्रबन्धः		

(द्वितीयसत्रम्)

DSCC-3 तृतीयपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः - महाभाष्यस्य द्वितीयाध्यायस्य प्रथमद्वितीयपादौ	पूर्णाङ्काः 75+25= 100	क्रेडिट्स अर्जिताङ्क 4
खण्डाः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	द्वितीयाध्यायस्य प्रथमपादस्य प्रथमाहिनकम्	15	
द्वितीयखण्डः	द्वितीयाध्यायस्य प्रथमपादस्य द्वितीयाहिनकम्	15	
तृतीयखण्डः	द्वितीयाध्यायस्य द्वितीयपादस्य प्रथमाहिनकम्	15	
चतुर्थखण्डः	द्वितीयाध्यायस्य द्वितीयपादस्य द्वितीयाहिनकम्	15	
पंचमखण्डः	विशिष्टसूत्राणां कैयटीयमताध्ययनम्	15	
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 10 2. शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः -05 अंक 5. उपस्थितिः 75%)=01 अंकः, 75.1% - 80% =02 अंकौ, 80.1% -85% =03 अङ्काः, 85.1% - 90%=04, 90.1% तः अधिकम्=05 अंक	25	

DSCC-4 चतुर्थपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः — महाभाष्यस्य द्वितीयाध्यायस्य तृतीयचतुर्थपादा	पूर्णांकाः 75+25= 100	क्रेडिट्स अर्जिताङ्क 4
खण्डाः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	द्वितीयाध्यायस्य तृतीयपादस्य प्रथमाहिनकम्	15	
द्वितीयखण्डः	द्वितीयाध्यायस्य तृतीयपादस्य द्वितीयतृतीयाहिनके	15	
तृतीयखण्डः	द्वितीयाध्यायस्य चतुर्थपादस्य प्रथमाहिनकम्	15	
चतुर्थखण्डः	द्वितीयाध्यायस्य चतुर्थपादस्य द्वितीयाहिनकम्	15	
पंचमखण्डः	विशिष्टसूत्राणां कैयटीयमताध्ययनम्	15	
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 10 2. शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी / शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः —05 अंक 5. उपस्थितिः 75%)=01 अंकः, 75.1% - 80% =02 अंकौ, 80.1% —85% =03 अंकाः, 85.1% — 90%=04, 90.1% तः अधिकम्=05 अंक	25	

DSE-3	अजन्तपुंस्त्रीलिङ्ग-अजन्तनपुंसलिङ्ग-प्रकरणे	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	औङ् आपः इत्यतः—इदुद्भ्याम् इति यावत्	15	
2	त्रिचतुरोः इत्यतः—वाम्शसोः इति यावत्	15	
3	नेयडुवङ्स्थानावस्त्री इत्यतः प्रकरणान्तम्	15	
4	अतोऽम् इत्यतः—टेः इति सूत्रान्तं यावत्	15	
5	द्धस्वोनपुंसके प्रातिपदिकस्य इत्यतः प्रकरणान्तं यावत्	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आन्तरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्—10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी—05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनं च—05 अंकः (घ) उपस्थितिः —05 अंकः	25	

सन्दर्भग्रन्थः— लघुसिद्धान्त कौमुदी

DSE-4	हलन्तपुल्लिङ्ग-प्रकरणम्	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	हो ङः इत्यतः—सहेःसाङः सः इत्यन्तं यावत्	15	
2	दिव औत्—इत्यतः—हो हन्तेर्जिन्नेषु इत्यन्तं यावत्	15	
3	मघवा बहुलम् इत्यतः—स्कोः संयोगाधोरन्ते च	15	
4	नृदोः सः सावनन्त्ययोः इत्यतः अत्वसन्तस्य चाधातोः इत्यन्तं यावत्	15	
5	उभे अभ्यतम् इत्यतः—प्रकरणान्तं यावत्	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आन्तरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्—10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी—05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनं च—05 अंकः (घ) उपस्थितिः — 05 अंकः	25	

IAPC-02	पाठ्यांश:- शोध परियोजना/लघु शोध-प्रबन्ध:	पूर्णाङ्कः 100	क्रेडिट अर्जिताङ्क 06
1	शोध परियोजना/लघु शोध-प्रबन्ध:		

प्राचीनव्याकरणम्

तृतीयसत्रम्

DSCC-5 पंचमपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः — महाभाष्यस्य तृतीयाध्यायस्य प्रथमद्वितीयपादा	पूर्णांकाः 75+25= 100	क्रेडिट्स अर्जिताङ्क 4
खण्डः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	तृतीयाध्यायस्य प्रथमपादस्य प्रथमद्वितीयतृतीयाहिनकानि	15	
द्वितीयखण्डः	तृतीयाध्यायस्य प्रथमपादस्य चतुर्थपंचमषष्ठाहिनकानि	15	
तृतीयखण्डः	तृतीयाध्यायस्य द्वितीयपादस्य प्रथमाहिनकम्	15	
चतुर्थखण्डः	तृतीयाध्यायस्य द्वितीयपादस्य द्वितीयतृतीयाहिनके	15	
पंचमखण्डः	विशिष्टसूत्राणां कैयटीयमताध्ययनम्	15	
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 10 2. शास्त्रसम्बद्धसंगोश्टी / शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः -05 अंक 5. उपस्थितिः 75%)=01 अंकः, 75.1% - 80% =02 अंकौ, 80.1% -85% =03 अंकाः, 85.1% - 90%=04, 90.1% तः अधिकम्=05 अंक	25	

DSCC-6 षष्ठपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः — महाभाष्यस्य तृतीयाध्यायस्य तृतीयचतुर्थपादौ	पूर्णांकाः 75+25= 100	क्रेडिट्स अर्जिताङ्क 4
खण्डः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	तृतीयाध्यायस्य तृतीयपादस्य प्रथमाहिनकम्	15	
द्वितीयखण्डः	तृतीयाध्यायस्य तृतीयपादस्य द्वितीयाहिनकम्	15	
तृतीयखण्डः	तृतीयाध्यायस्य चतुर्थपादस्य आरम्भतः अन्वच्यानुलोम्ये इति यावत्	15	
चतुर्थखण्डः	तृतीयाध्यायस्य चतुर्थपादस्य कर्तरि कृत् इत्यारभ्य पादसमाप्तिं यावत्	15	
पंचमखण्डः	विशिष्टसूत्राणां कैयटीयमताध्ययनम्	15	
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 10 2. शास्त्रसम्बद्धसंगोश्टी / शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः -05 अंक 5. उपस्थितिः 75%)=01 अंकः, 75.1% - 80% =02 अंकौ, 80.1% -85% =03 अंकाः, 85.1% - 90%=04, 90.1% तः अधिकम्=05 अंक	25	

DSE-5	हलन्तस्त्रीलिङ्गनपुसंकलिङ्गप्रकरणे	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	नहो धः-इत्यतः प्रकरणान्तंयावत्	15	
2	अदस्यशब्दरूपाणि	15	
3	अहम् इत्यतः वा नपुसकस्य इति सूत्रान्तंयावत्	15	
4	आच्छीनधोर्नुम् इत्यतः अव्ययान्तंयावत्	15	
5	प्रकरणस्य सपसिद्धिप्रकारः	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आन्तरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः	25	

(ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंक:		
(ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनच-05 अंक:		
(घ) उपस्थिति: - 05 अंक:		

सन्दर्भग्रन्थ:- लघुसिद्धान्त कौमुदी

DSE-6	लकारार्थपरिज्ञानम् (भ्वादिअदादिप्रकरणे)	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	श्वादिप्रकरणम् - आदितः गुपूधूपविच्छिपजिपनिभ्य आयः सूत्रान्तं यावत्	15	
2	सनाधन्ता धातवः इत्यतः पुष्पादिधुता	15	
3	एधवृद्धौ इत्यतः तृफलभजत्रपश्च इत्यन्तं यावत्	15	
4	श्रिय सेवायाम् इत्यतः प्रकरणान्तं यावत्	15	
5	अदभक्षणे इत्यतः प्रकरणान्तं यावत्	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आन्तरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनच-05 अंकः (घ) उपस्थिति: - 05 अंकः	25	

सन्दर्भग्रन्थ:- लघुसिद्धान्त कौमुदी

IAPC-03	पाठ्यांशः- शोध परियोजना/लघु शोध-प्रबन्धः	पूर्णाङ्काः 100	क्रेडिट अर्जिताङ्क 06
1	शोध परियोजना/लघु शोध-प्रबन्धः		

(चतुर्थसत्रम्)

DSCC-7 सम्तमपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः - महाभाष्यस्य चतुर्थाध्यायस्य प्रथमद्वितीयपादा	पूर्णाङ्काः 75+25= 100	क्रेडिट्स अर्जिताङ्क 4
खण्डाः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	चतुर्थाध्यायस्य प्रथमपादस्य प्रथमद्वितीययाहिनके	15	
द्वितीयखण्डः	चतुर्थाध्यायस्य प्रथमपादस्य तृतीयचतुर्थाहिनके	15	
तृतीयखण्डः	चतुर्थाध्यायस्य द्वितीयपादस्य प्रथमाहिनकम्	15	
चतुर्थखण्डः	चतुर्थाध्यायस्य द्वितीयपादस्य द्वितीयाहिनकम्	15	
पञ्चमखण्डः	विशिष्टसूत्राणां कैयटीयमताध्ययनम्	15	
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 10 2. शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थिति: -05 अंक 5. उपस्थिति: 75%)=01 अंक; 75.1% - 80% =02 अंकौ, 80.1% -85% =03 अङ्काः, 85.1% - 90%=04, 90.1% तः अधिकम्=05 अंक	25	

DSCC-8 अष्टमपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः – महाभाष्यस्य चतुर्थाध्यायस्य तृतीयचतुर्थपादौ	पूर्णांकाः 75+25= 100	क्रेडिट्स अर्जिताङ्क 4
खण्डः (इकाई)	पाठ्यविषयाः	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	चतुर्थाध्यायस्य तृतीयपादस्य प्रथमाहिनकम्	15	
द्वितीयखण्डः	चतुर्थाध्यायस्य तृतीयपादस्य द्वितीयाहिनकम्	15	
तृतीयखण्डः	चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थपादस्य आदितः शिल्पमिति यावत्	15	
चतुर्थखण्डः	चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थपादस्य शक्तियष्टयोरोकक् इत्यारभ्य पादसमाप्तिं यावत्	15	
पंचमखण्डः	विशिष्टसूत्राणां कैयटीयमताध्ययनम्	15	
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 10 2. शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी / शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः –05 अंक 5. उपस्थितिः 75%)=01 अंकः, 75.1% - 80% =02 अंकौ, 80.1% –85% =03 अंकाः, 85.1% – 90%=04, 90.1% तः अधिकम्=05 अंक	25	

DSE-7	जुहोत्यादिदिवादिस्वादितुदादि तनादिक्रयादि प्रकरणानि	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	जुहोत्याभ्यः श्लुः इत्यतः इरितो वा	15	
2	दिवादिभ्यः श्यन् इत्यतः सृजिह्वशो झल्यमकिति इति सूत्रान्तं यावत्	15	
3	स्वादिभ्यः श्नुः इत्यतः-श्रयुकः किति इति सूत्रान्तं यावत्	15	
4	तुदादिभ्यः शः इत्यतः भुजोऽनवने इति सूत्रान्तो भागः	15	
5	तनादिकृम्य उः इत्यतः ग्रहोऽलिति इति सूत्रान्तं यावत्	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आन्तरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनं-05 अंकः	25	

सन्दर्भग्रन्थः- लघुसिद्धान्त कौमुदी

DSE-8	विभक्तिपरिज्ञानम्	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	प्रथमद्वितीयाविभक्तिज्ञानम्	15	
2	तृतीयाविभक्तिज्ञानम्	15	
3	चतुर्थीविभक्तिज्ञानम्, पंचमीविभक्तिज्ञानम्	15	
4	षष्ठीविभक्तिज्ञानम्	15	
5	सप्तमीविभक्तिज्ञानम्	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आन्तरिक-मूल्यांकनम्।	25	

सन्दर्भग्रन्थः- लघुसिद्धान्त कौमुदी

IAPC-04	पाठ्यांश:- शोध परियोजना/लघु शोध-प्रबन्ध:	पूर्णाङ्कः 100	क्रेडिट अर्जिताङ्क 06
1	शोध परियोजना/लघु शोध-प्रबन्ध:		

Handwritten signature